

0 Voorwoord.....	p 2
1 Programma en activiteiten 2020.....	p 3-16
2 Signatuur.....	p 17
3 Locatie	p 17
4 Visie.....	p 17
5 Publieksbereik.....	p 18
6 Organisatie.....	p 19
7 Financiën.....	p 20
en financieel jaarverslag	

Voorwoord

Het jaar 2020 zal de geschiedenis ingaan als een rampjaar en wellicht ook als een jaar dat de overgang naar een nieuw tijdperk inluidde. Er wordt door historici en filosofen gesproken over een paradigma verschuiving waarbij de mens niet meer centraal zal staan maar uiteindelijk gelijkwaardig wordt aan de natuur en de dieren. Het Antropocene tijdperk, waarin we ons nu bevinden, gaat weer voorbij, de mens zal zich niet meer als superieur gaan beschouwen.

Maar zo ver zijn we nog lang niet, hoewel de Corona pandemie wel het eerste zaadje heeft geplant om kritisch te kijken naar het menselijk functioneren. COVID-19 werkte ontwrichtend, vertragend en maakte mensen opstandig. Veel wat was gepland kon niet doorgaan, reflectie en inventiviteit werden noodzaak.

Kunstenaars, misschien wel de meest flexibele mensen op de wereld, hebben het afgelopen jaar als maar moeten schakelen en hebben vaak ook de geboden tijd genomen te reflecteren op waar de mensheid staat. Zoals vaak komt van hen ook de inspiratie om opnieuw of met andere ogen de wereld te bezien.

Voor de *ramfoundation* was er al een tijd ingetreden waarbij het functioneren zonder vaste presentatie locatie een weloverwogen keuze was. De focus op de web-site, de nieuw geïnitieerde blog *rfPub* en de deelname aan het VIP-programma van Art Rotterdam en aan BIG ART.

In de periodes dat de Lock down er nog niet was of even opgeheven, maakte *ramfoundation* zo zichtbaar als het zelf al had bedacht. Experimenteren met online mogelijkheden heeft zijn vruchten afgeworpen. Er was flink animo van gastinterviewers om in gesprek te gaan met kunstenaars en al deze gesprekken zijn te volgen op de blog.

Nog net voor de eerste Lock down zijn kleine groepen kunstliefhebbers die het VIP-programma van Art Rotterdam volgden door vertegenwoordigers van de *ramfoundation* ontvangen op de Lloydkade. Deze intieme, persoonlijke ontvangsten voldoen aan de behoefte van het kunstminnend publiek om de diepte in te gaan, door te praten over kunst en ideeën uit te wisselen.

ramfoundation nam deel aan BIG ART met Maartje Korstanje en Jan Eric Visser. Beide kunstenaars staan midden in de maatschappelijke actualiteit.

Door COVID-19 heeft het bestuur nauwelijks fysiek bij elkaar kunnen komen. We hebben vinger aan de pols gehouden bij de directie van de stichting en we kijken wederom met veel waardering naar de inzet en de resultaten die de stichting in 2020 heeft behaald.

Diana Wind

voorzitter

1 Programma: onderzoek ter bevordering van ontwikkeling en ontmoetingen

De keuze die wij hebben gemaakt ons onderzoek meer te richten op verhalende projecten en een individuele benadering heeft goed uitgepakt. Daarnaast heeft reflectie met diverse partijen in 2019 ons nieuwe ideeën gebracht. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met personen uit het kunstcircuit en uit kunst- en maatschappelijk gerelateerde instellingen, en met de bezoekers. Het resultaat is meer helderheid over ons toekomstig functioneren.

Tijdens de Rotterdam Art Week begin februari hebben we nog enkele individuele kleine presentaties van kunstenaars ondersteund en participeerden we weer in het VIP programma van Art Rotterdam.

Ontmoetingen en discussies

De laatste maanden van 2019 was er met enkele kunstenaars gediscussieerd en gewerkt aan een plan voor een nieuw blog rfPub genaamd. Het plan was dit in te vullen met interviews, recensies en interessante en relevante artikelen. De lancering was gepland voor eind januari 2020, iets voor de start van de Rotterdam Art Week omdat er dan veel extra aandacht was te genereren. Het was een fantastische meevaller dat het inderdaad nog op de datum die we voor ogen hadden kon worden gepresenteerd. Dit nieuwe voor ons belangrijke initiatief is hierdoor toch nog aan het begin van het jaar heel breed in alle mogelijke media kenbaar gemaakt en kon tevens, via de diverse individuele kanalen van de medewerkers, onder de aandacht worden gebracht.

In 2019 werden de ontmoetingen nog vervolgd met genodigden in kleine kring, zoals kunstenaars, critici, curatoren en verzamelaars, waarbij de veranderingen in de kunstwereld, zowel op maatschappelijke als economische relevantie werden besproken. Vanzelfsprekend was gepland dit leerzame proces in 2020 voort te zetten. Ook de discussies in kleine kring over getoonde kunstwerken zijn steeds met enthousiasme ontvangen, maar met al deze bijeenkomsten moesten we eind februari 2020 noodgedwongen stoppen vanwege COVID-19. Juist de interactie in levende lijve was voor ons in deze bijeenkomsten essentieel.

Gelukkig toeval was dat we met ons nieuwe blog rfPub, waarbij schrijvers werden gevraagd kunstenaars en verzamelaars te interviewen, vooruit hadden kunnen werken. Zo konden we het jaar door toch met regelmaat een interview plaatsen. Ook hebben we samen met enkele kunstenaars meerdere online activiteiten ontwikkeld, zoals speciaal gemaakte animaties voor *ramfoundation* door Tomas Schats.

Aan de interviews werkten 3 schrijvers en 3 studenten kunsthistorie mee.

<https://www.ramfoundation.nl/overview.php>

Groepstentoonstellingen

In januari 2020 hadden we weer een groepstentoonstelling samengesteld, waarbij enkele grote werken, video's en een reeks kleinere werken werden getoond.

De eerste twee groepen bezoekers konden in de samenwerking met Art Rotterdam VIP- programma worden ontvangen. Dit waren kunstliefhebbers, die door de mix van bekende en voor hen onbekende kunstenaars enorm verrast waren. Zij waren zeer geïnteresseerd in de individuele verhalen die bij de werken horen. Er ontstonden onverwachte reacties en enthousiaste discussies.

Het blijft voor kunstenaars vanzelfsprekend ook belangrijk zich te presenteren en mensen te ontmoeten om met hen van gedachten te wisselen over hun werk. Ondanks het moeilijke Corona jaar is het toch gelukt om aan Big Art deel te nemen met twee kunstenaars. Het leverde de kunstenaars positieve publiciteit op en bezoekers hebben ook na afloop interesse in het werk getoond.

Tamás Komoróczy
(Hu)
**videostill 'Sanyi
(electric light)'**

still reisvideo **trance_siberia** van Lena Lapschina (RU)

<https://vimeo.com/lapschina>

rfPub blog interviews

Onze interviews: **Kunstenaar - kunst - verzamelaar**

Luis Xertu & Anne Bloemendaal, door Piet de Jonge

Juul Kraijer & Ernst van Alphen, door Judith Kuipéri

Benjamin Li & Ruben Arnhem, door Linda Selena Boos

Robin Kolleman & Oscar Larik, door Cheyenne Wehren

Herman Lamers & Hib Anninga, door Walter van Teeffelen

Karin Arink & Anno Lampe en Lex Plompen, door Eva Michiels

<https://www.ramfoundation.nl/overview.php>

Artikel NRC 15 juli 2020 **door: Joyce Roodnat**

Helena van der Kraan portretteerde teddyberen serieus, als menselijke modellen.

Hoe meer Joyce Roodnat naar de berenfoto's kijkt, hoe meer verhalen ze ziet.

Ik hield 't niet voor mogelijk, maar ik ben weerloos tegen de teddyberenportretten van Helena van der Kraan. Inderdaad, foto's van teddyberen, het zijn er bijna honderd. Ik bewonder deze fotografie: analoog zwart-wit, dus met alle nuances van het goeie ouwe celluloid (fotografie met 'een rolletje'), zacht, zilver, aaibaar. Maar hoe kan dat? Denk ik aan speelgoedberen dan denk ik aan Elvis. Aan zijn sufste song: 'Teddy Bear', waarin Presley zijn liefje verzoekt of hij haar 'lovin' teddy bear' mag zijn. Zijn beruchte

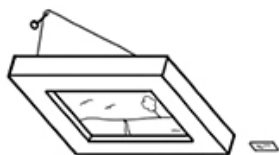
bekken houdt hij stil en terecht. De teddybeer is iets van hou en trouw en kusjes, wellust is er niet bij. Dacht ik. Nu weet ik beter. Nu zie ik in het Fotomuseum Den Haag die berenfoto's. De berin likt haar welpen in de vorm, Helena van der Kraan doet dat met de teddy's. Ze portretteerde de beren serieus, als menselijke modellen, net zoals je dat doet met mensen zorgde ze voor sterretjes in hun glazen ogen, waardoor het lijkt of ze ergens naar kijken en aan iets denken. Ik zie een meisje in een overgooier. Een versierder met zijn hemd uit zijn broek. Een kleuter in een gehaakt luiertbroekje. Een gezellige beren-bon-vivant in een fluwelen peignoir. Een berenvrouw, vief in haar zelfgemaakte katoenen jurk. Een dramatische beer met zijn lijf in verband. Eén beer heeft een duidelijke venusheuvel onder haar korte hemdje. **Helena van der Kraan: Teddy-portret (2014-2020).** Foto Helena van der Kraan/Fotomuseum Den Haag

Het teddynaakt is het mooist. Mijn favoriet is de naakte berin met de scheve snuit, een pin-up van jewelste, onschuldig, maar houd haar in de gaten. Van der Kraan laat de beren zo poseren dat hun geslacht onmiskenbaar is, ook al hebben ze helemaal geen geslacht! Die blote beer met schrale biceps? Duidelijk een jongen. Die beer met die brede heupen? Een vrouw, en die kokette blootloopster op schoentjes ook.

Het valt op dat ze de beren full length vastlegde. Van close-ups moest ze niks hebben en daar had ze gelijk in. Zoom in op zo'n berenkop en je foto wordt direct een spiegel. De beschouwer kijkt naar de beer met zijn versleten snuit en weent, niet om de beer maar om zichzelf. Hoe overduidelijk er ook van de beren gehouden is, van zulk sentiment moest Van der Kraan niks hebben. Haar speelgoedberen praten niet, ze horen ook niks, maar ze luisteren wel. Ze leven niet, ze lijden wel – als het meezit troosten ze daarmee hun mensje.

Hoe meer ik naar de zachtgrijze foto's kijk, hoe meer verhalen ik zie. Die zijn er niet, ik leg ze er zelf in, ik besef het. De teddybeer (of de poes, of de pop) is acteur in het theaterstuk van de eerste grote liefde. Jij bent het publiek, voor je beer spreek je je verbeelding aan. Nu proefde je van de zoete zonde die kunst heet. Lever je uit aan een kunstwerk en genot is je deel. Lust zelfs, als je mazzel hebt. *Te zien t/m/ 1/11 Kunstmuseum Den Haag - Helena van der Kraan overleed 14 juni j.l.*

<https://www.ramfoundation.nl/article.php?id=17>

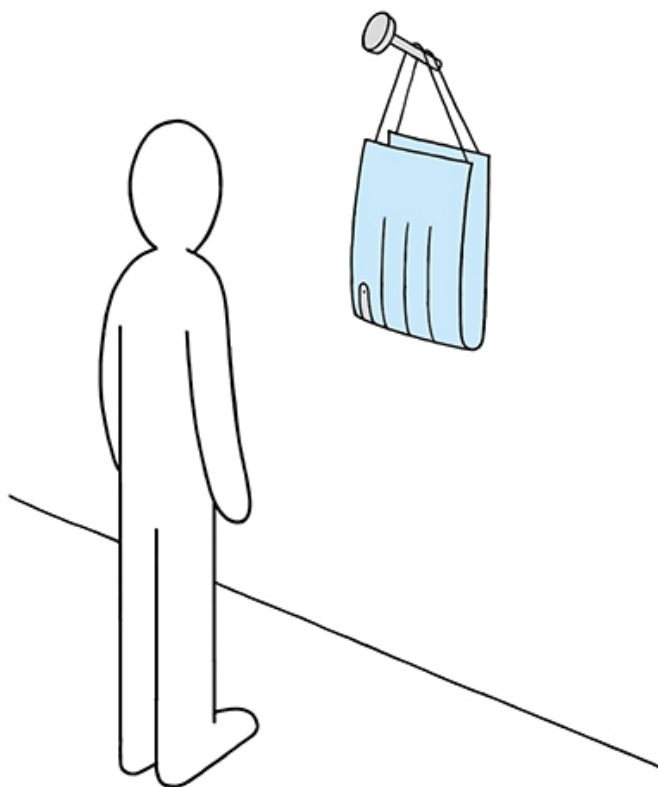

museum boijmans **B** **van beuningen**

Tomas Schats

<https://www.ramfoundation.nl/article.php?id=15>

2020-2021

Tomas Schats

<https://www.ramfoundation.nl/article.php?id=19>

Big Art van 1-4.oktober

Jan Eric Visser, Zonder Titel, 2020, Krantenpapier, hergebruikgekleurd papier, anorganisch huisvuil, zeeklei, devotiekaarsstompjes, 151 x 100 x 85 cm

Tijdens BIG ART 2020 toonde beeldhouwer Jan Eric Visser (Leeuwarden, 1962) een nieuwe sculptuur dat hij heeft gemaakt van zijn eigen anorganische afval en heeft afgewerkt met zeeklei dat hij vond aan de kust.

Afval

Jan Eric Visser richt zich volledig op de transformatie van zijn persoonlijke anorganische huisvuil tot autonome sculpturen. Zijn werken zijn als 'pauzes' in een doorlopend proces, dat zich parallel aan zijn leven voltrekt. Daarmee kunnen de sculpturen worden gezien als zijn persoonlijke ecologische voetafdruk. Ze komen voort uit een continue afvalstroom en verwijzen naar een post-industriële toekomst waarin waardevolle grondstoffen worden gekoesterd en niet langer als 'afval' worden gezien.

Zeeklei

Zeeklei spoelt al sinds het begin van het Holocene, 11.800 jaar geleden, aan op de Nederlandse kust en heeft het er deels door gevormd. Zeeklei-afzettingen zijn ooit ontstaan door de stijging van de zeespiegel onder invloed van smeltende landijskappen. Hierdoor liepen grote delen van het laaggelegen land langs de Nederlandse kust onder water. Hoewel de zeespiegelstijging zo'n 5.000 jaar geleden weer afnam, vind je tot op de dag van vandaag zeekleibodemvorming daar waar Nederland onder de zeespiegel ligt. Voor Jan Eric Visser is zeeklei betekenisvol materiaal dat niet louter verwijst naar het verleden, maar ook naar toekomstige klimaatadaptaties.

T/m 4 oktober 2020 was in het Stedelijk Museum Schiedam de solotentoonstelling Jan Eric Visser. De vuilniszak als muze te zien

Met dank aan VierVaart Project Space en CBK ROTTERDAM

Detail nieuw werk Maartje Korstanje voor Big Art: Untitled, 2020, karton, lijm, textiel, wol, hout, afmetingen?

Maartje Korstanje nam in 2020 met nieuwe werk voor het eerst deel aan BIG ART. Het beeld komt voort uit een uitgebreid onderzoek van de kunstenaar naar de kringloop van het leven. Zij onderzocht hoe nieuwe ontstaansprocessen gevoed worden door voltooide groei en verval. Dit nieuwe werk is tevens een vervolgstap in haar werkproces waarin de dialoog zichtbaar wordt tussen de autonome sculptuur en het object als meubel, waarin kracht en kwetsbaarheid versmelten. Maartje Korstanje maakt sculpturen die vaak zijn gebaseerd op enerzijds de crises en schoonheid van de natuur en anderzijds de invloed van de mens op de natuur. Doordat haar werk zich tussen abstractie en figuratie bevindt, ontstaan gelaagde sculpturen die de individuele verbeelding aanjagen en uitnodigen tot meerdere interpretaties.

Karakteristiek voor Korstanje's beelden zijn de ruige vormen, gemaakt van karton en lijm die samen worden verwerkt tot karton-maché. Zij gebruikt daarnaast ook uiteenlopende andere materialen en technieken als bronsgieten en machinaal borduren.

Of ze nu werkt met brons, textiel, PUR-schuim, plastics, keramiek of karton, de vormtaal blijft dezelfde.

In 2019 -2020 was haar werk onder andere te zien in het Kunstmuseum Den Haag, Museum Jan Cunen, Museum Rijswijk, het HEM in Zaandam en Anningahof Zwolle.

Werk van beide kunstenaars is ook te vinden op de site van Gallery Viewer in de Online tentoonstelling "*Different Dimensions*"

<https://galleryviewer.com/nl/tentoonstelling/1609/different-dimensions>

Big Art: kunst die je niet over het hoofd ziet

Kunst

Big Art: 11/10 oktober in de Projectfabriek (Middenweg 63, Zaandam). Kaarten via bigart.nu.

Op Big Art hoef je niet bang te zijn dat je per ongeluk wat kunstwerken over het hoofd ziet. De kunst is echt groot: een sculptuur van tien meter hoog is geen uitzondering. Aan de kunstbeurs - van 1 tot en met 4 oktober in Zaandam - doen zo'n tachtig kunstenaars mee.

Drijvende kracht achter Big Art is cultureel ondernemer Anne van der Zwaag. Met Big Art wilde ze een kunstbeurs creëren die intere-

sant is voor professionals uit de kunstwereld én voor mensen die niet per se iets met kunst hebben. Om deze laatste groep over de streep te trekken, kiest Van der Zwaag voor 'locaties met een goed verhaal', zoals de oude diamantbeurs in Amsterdam en de voormalige Bijlmerbajes.

Met de vijfde editie keert ze terug naar de Projectfabriek op het Hembrugterrein. Op het voormalige defensie terrein in Zaandam werden circa een eeuw lang wapens en munitie geproduceerd. „Eigenlijk is Big Art elk jaar op een andere locatie, maar het Hembrugterrein is zo goed bevallen. Er kwa-

Big Art in 2019: een enorm gebouw vol grote kunst.

men duizenden bezoekers, alleen al op de zondag bijna tweeduizend. Vanwege corona houden we wel rekening met minder bezoekers en hanteren we een maximum aantal. Maar we hebben zo'n zesduizend vierkante meter tot onze beschikking, dus er is ruimte genoeg."

Voor kunstenaars is het een uitgelezen kans, want er zijn niet

veel locaties om groot werk te laten zien. Verspreid over de duizenden vierkante meters van de Projectfabriek komt een mix van verschillende kunst disciplines aan bod, gemaakt door zowel ervaren kunstenaars en jonge talenten. Kunstenaar Jeroen Erosie, die heel Europa doortrekt om gebouwen te beschrijven, maakt tijdens de beurs nog een muurschildering.

Nieuw dit jaar is de samenwerking met Artzwaard. De kunstuitelen, op een steenworp afstand van de Projectfabriek, laat op Big Art enorme kunstwerken zien van Sjaak Kooij en van Jimi Kleinbrouinink. Directeur Marc Aljink vindt Big Art 'de hipste kunstbeurs' van Nederland. „Het is er lekker grenzeloos. Bijna alles kan. Normaal gesproken zie je op kunstbeurs

gelikte stands met fraai uitgelichte kunstwerken. Big Art is niet zo aangeharkt. De kunst staat in een spannend, industrieel gebouw. Bovendien is het een niet-commerciële beurs. Het draait er echt om de kunst."

Van der Zwaag heeft getwijfeld of ze dit jaar een Big Art moest organiseren. „Het is toch een risico. Stel dat corona weer opblaast, daar

kun je je niet over doen het toch, v en bezoekers he aan om dingen een van de rede keren naar het l De Projectfabri het tocht er als ventilatie zit he

José Pletens

Met licht de architectuur benadrukken

Peter Vink (1974) maakt altijd werk op locatie. Leidraad voor zijn kunst zijn de specifieke eigenschappen van een ruimte of omgeving. Hij werkt veel met licht en zijn werk is geregeld te zien op evenementen zoals het Amsterdam Light Festival. Ook werkt hij in opdracht. Voor de stad Enschede maakte hij bijvoorbeeld een lichtwerk met een lengte van een mijl, zijn grootste kunstwerk tot nu toe. De kunstenaar uit Amsterdam maakt net als vorig jaar weer een lichtinstallatie voor Big Art. „In 2019 maakte ik een werk van veertien meter hoog voor 'de kathedraal', de hoogste hal van het pand. Dit keer heb ik een 8,5 meter hoge, metalen wand toegewezen gekregen. Die plek heet 'Project. Fabriek locatie B37' en zo heet mijn kunstwerk ook. Ik werk nu aan

De lichtinstallatie van vorig jaar. FOTO ALMICHAEEL FRANK

een lichtplan dat de architectuur van de ruimte benadrukt én het gevoel van het verleden oproept. De lichtlijnen zullen steeds veranderen van intensiteit als verwijzing naar de werkzaamheden die hier vroeger plaatsvonden."

'Heftig'

Voor Vink is het maken van locatiekunst 'heel heftig'. „Ik heb slechts een maand de tijd om alles te bedenken en te maken. Opbouwen doe ik in twee dagen, met een heel team en een hoogwerker. Na Big Art bestaat 'Project. Fabriek locatie B37' niet meer. De lichtinstallatie wordt gedemonteerd en met het materiaal maak ik later weer nieuw werk."

'Mijn werk is nooit langer dan 4 meter'

De Rotterdamse Cindy Bakker (1989) koos bewust voor groot werk. Het geeft een goed gevoel om als vrouw in een studio te staan 'beuken'. Toch zit er wel een limiet aan de grootte van haar werk. „Ik moet het zelf kunnen vervoeren. De grootste bakwagen die je met een normaal rijbewijs mag besturen, is vier meter lang. Dus mijn werk is nooit langer dan vier meter". Bakker transformeert massa-geproduceerde objecten. Ze is gefascineerd door de collectieve betekenissen van alledaagse voorwerpen. „Een rood-wit stopbord betekent voor iedereen hetzelfde. Die grafische, felgekleurde objecten trekken ook altijd de aandacht. Zelfs in een drukke omgeving staat je oog erbij stil. Het is leuk om alledaagse dingen te veranderen en met schaal te spelen. Ik vergroot of

'Horses' van Cindy Bakker. FOTO PR

herhaal vaak dingen. Door de overdaad voel je je als een klein kind, waardoor je er anders naar kijkt en verwondering voelt."

Paardenmeisje

Op Big Art laat ze 'Horses' zien. Het werk bestaat uit achtien canvas palen met een lengte van een tot vier meter. „Met naald en draad heb ik de canvas rond genaaid en vervolgens beschilderd. Van origine ben ik een paardenmeisje, ik reed vaak op het springconcours. Mij doen die palen aan springpalen denken, maar iemand anders ziet er weer mikado in. Aan voortental kan iedereen dus ook zijn eigen betekenis geven."

'Ik zaag mijn kunst vaak doormidden'

Maartje Korstanje (1982) maakt sculpturen die vaak gebaseerd zijn op crises en schoonheid in de natuur en de invloed van de mens op dit onderwerp. Zag ze vroeger vooral de morbide kant en het verval, de laatste jaren richt ze zich meer op de kringloop van het leven en het nieuwe leven dat ontstaat uit verval. Voor Big Art maakte ze van karton, hout, lijn, textiel en wol een bijna 4,5 meter lang kunstwerk waarin sculptuur en meubel samenkomen. Het vervoer naar Zaandam is een kwestie van meten. „Vaak zaag ik mijn werk doormidden, dan past het in een auto en een aanhangwagen. Dat is het voordeel van werken met karton, je kunt het ter plekke weer aan elkaar lijmen." Korstanje, die onder andere in het Gro-

Het Big Art-werk in Korstanjes atelier. FOTO PR

ninger Museum exposeerde, werkt graag op groot formaat. „Een van de redenen waarom ik naar Zeewoerd-Vlaanderen ben verhuisd is de ruimte. Ik werk in een voormalige boerenschuur en heb ruimte genoeg voor zowel een atelier als opslag."

Natuur

„Ik groeide op in de natuur en ben nu weer terug bij de bron. Dat zorgde ervoor voor dat ik met andere materialen ben gaan werken. In plaats van epoxy en PU-schuim gebruik ik nu vooral natuurlijke materialen. Het voelt gewoon niet goed om in deze schone omgeving met chemische troep aan de gang te gaan."

Citaat Recensie Tracy Metz 1 oktober 2020 NRC

Vier fabriekshallen vol met kunst die allemaal XL is

Vuilniszak als muze

De Rotterdammer **Jan Eric Visser** staat naast een sculptuur dat van metaal lijkt – maar het is afval. De buitenkant is van een pulp van huis-aan-huisblaadjes, afgedekt met een laag zeelei die hij glanzend oppoetst; de binnenkant is gevuld met versnipperd afval van plastic en metaal. „Mijn vuilniszak is mijn muze!”, verklaart hij. „Over een tijd zijn al deze grondstoffen zo schaars dat de inhoud van dit werk meer waard is dan het werk zelf.”

Ook de installatie van Eric Martijn draait om grondstoffen en het verloop van de tijd. Het draait letterlijk: op een rollenbaan liggen vijf vaten van massief beton, duizend kilo alles bij elkaar, eindeloos te rollen. Hij wijst op het slijpsel dat nu al met het rollen van de vaten is afgesleten. „Daarmee wordt het verglijden van de tijd geregistreerd. Straks ligt hier onder de vaten een vertaling in betonstof van de dagen dat Big Art duurt.”

en bij de online versie een foto van sculptuur Maartje Korstanje

3 Signatuur

De signatuur van *ramfoundation* blijft:

- Ontwikkeling
- Onderzoek
- Ontmoeting

Cross-overs tussen disciplines:

- Jonge kunst van kunstenaars van alle leeftijden
- Kunstenaarshistorie i.p.v. kunsthistorie
- (Inter)nationaal
- Ondernemerschap & Maatschappij

De keuzes die we hebben gemaakt, zal voornamelijk in dezelfde lijn worden doorgezet.

Het zal vooral op onderzoek en ontmoetingen zijn gericht en minder of in andere vormen op presentaties.

De verworven verbreding van kennis, opgedaan op de diverse gebieden, zullen we blijven aanwenden om het ten dienste te stellen van verbindingen in het kunstcircuit. Deze actuele atypische periode zullen in het kunstenveld zeker leiden tot nieuwe ontwikkelingen.

Onze kennis in het verleden zullen we natuurlijk ten dienste blijven stellen aan kunstenaars, verzamelaars en kunstinitiatieven en samenwerking indien dit zich aandient met anderen initiëren en ondersteunen.

De bewuste keuze voor een meer persoonlijke inclusieve benadering van kunst en beschouwer door kleine groepjes geïnteresseerden uit te nodigen zal zodra dit weer mogelijk is doorgaan.

De focus op persoonlijk contact en een geconcentreerde benadering van kunst zal een leidraad blijven, omdat blijkt dat er behoefte is aan meer kennis over kunst en de intentie van de kunstenaar en dit geldt ook inzake het verzamelen van kunst.

4 Locatie

De *ramfoundation* heeft geen vaste externe expositie ruimte, maar organiseert zowel in particuliere setting als op locaties presentaties.. Continue onderzoeken we de eventuele mogelijkheden tot het onder de aandacht brengen van kunst.

5 Visie

Onze visie blijft het ondersteunen en zichtbaar maken van talent en volgen wij de maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van kunst en cultuur..

Reflectie blijft belangrijk en dat zullen wij actief initiëren.

Het uitgangspunt is dat we de veranderingen in de kunstwereld alert zullen bezien en hierop reageren, waarbij onze reacties vloeiend mee zullen moeten gaan bewegen op wat zich af zal gaan spelen in de aankomende periode in de kunstwereld .

We blijven daarmee een podium voor de kunst-inhoudelijke en maatschappelijke onderwerpen die de hedendaagse, (inter)nationaal gerenommeerde, en startende kunstenaars bezighouden. Ongetwijfeld dienen zich nieuwe inzichten aan waar wij op zullen inspelen.

Presentaties voor kunstenaars blijven wij belangrijk vinden. Hun werk moet worden gezien om tot de verbeelding te kunnen spreken. In 2020 bleek, noodgedwongen, internet een grote rol te spelen in het zichtbaar maken van de kunst. Wij hebben hier met onder andere de blog op ingespeeld en mee geëxperimenteerd.

Internet verlegt misschien noodgedwongen grenzen. Deze fluïde benadering van de kunst is een blijvend en groeiend gegeven.

Ons project de blog rfPub biedt ons een nieuwe publieksfunctie en biedt ons ruimte en vrijheid. De blog bestaat uit gesprekken over kunst door gastinterviewers en kunstenaars. Zij kiezen uiteenlopende invalshoeken. Deze voor ons nieuwe aanpak wordt gewaardeerd door kunstenaars en kunstliefhebbers.

Het afgelopen jaar gaf ons meer tijd voor gesprekken met kunstenaars en konden we dieper ingaan op onze functie voor en met de kunstenaars. Daarbij willen we in de toekomst indien mogelijk de presentaties op locaties blijven ondersteunen.

6 Publieksbereik

In de afgelopen jaren was het organiseren van ontmoetingen tussen uiteenlopende doelgroepen voor *ramfoundation* een leerzaam proces. We gaan zeker door met het samenbrengen van verzamelaars, curatoren en kunstenaars. In eerste instantie met de blog en op kleinere schaal.

We stellen het belang voor erkenning en de plaats van actuele kunst in de maatschappij voorop.

Art Rotterdam nodigde ons weer uit om ontvangsten van groepjes internationale VIPS te organiseren aan de Lloydkade in een particuliere setting.

We hebben een expositie ingericht met Nederlandse en internationale kunstenaars. Iris Cornelis en Jetty Keuning waren hier bij betrokken en tijdens de ontvangsten gaven zij uitleg over de werken. Ook waren nieuwe publicaties en documentatie in te zien. Tevens werd verwezen naar galeries op Art Rotterdam indien de bij ons getoonde kunstenaars daar werden vertegenwoordigd. Er werd informatie meegegeven en er was uitleg over het tot stand komen van de werken.

De persoonlijke benadering en de mogelijkheid tot verhalen bij de werken blijkt goed aan te slaan. In feite organiseren we deze ontvangsten in kleinere setting en met Art Rotterdam al vanaf 2017.

In 2018 en 2019 bleek dat het aantal mensen dat interesse in kunst heeft aanmerkelijk was toegenomen. Zowel de Nederlandse en internationale musea en ook kunstbeurzen mochten zich verheugen in steeds meer bezoekers.

Dat was vanzelfsprekend in 2020 niet het geval, maar daardoor kregen internet en social media wel veel meer functionele aandacht. *ramfoundation* zag al vroeg de voordelen hiervan en maakte al langer regelmatig gebruik van p.r. via nieuwe media. Onze nieuwe toepassing via de rfPub, blog is een mooi medium om de kunstenaars zelf aan het woord te laten komen.

Door het stagneren van bezoekers aan beurzen, galeries en musea is er in 2020 een logische, maar wel overduidelijke vermindering van interesse en aankopen van kunst. Hoewel online aankopen verbeterde, haalde dit het niet in percentages bij voorgaande jaren.

De *ramfoundation* voelt zich bemiddelaar en wil als zodanig échte betrokkenheid bij het publiek tot stand brengen. Onze oriëntatie richt zich op meer inhoudelijke benadering van kunst ook op social media en de behoefte bij bezoekers op persoonlijke benadering.

We worden zijdelings regelmatig betrokken bij activiteiten van kunstenaars, onder andere bij

exposities in musea. En we houden ons actief bezig met nieuwsberichten, brengen het publiek tevens al jaren op de hoogte via onze web-site, waar steeds nieuws te vinden is.

Dit wordt goed bezocht.

Wij verspreiden ook nieuws via social media zoals Facebook, LinkedIn, e.d.

Nieuwsbrieven worden rondgestuurd met links naar agenda's en exposities elders. Met het uitbreiden van het netwerk genereren we continu nieuwe geïnteresseerden bezoekers, die zich ook opgeven voor de nieuwsbrieven.

Wij, de kunstenaars en de schrijvers delen de informatie van de site steps en blog rfPub nationaal en internationaal, op alle social media

In de nieuwsbrieven en op de social media wordt ook regelmatig gelinkt naar de activiteiten op de site en naar reacties te zien wordt dit nog steeds gewaardeerd als informatie bron.

<https://www.ramfoundation.nl/sitesteps.php>

7 Organisatie

ramfoundation werkt al jaren met stagiaires en vrijwilligers en is een bescheiden stichting met ANBI status. Inmiddels hebben we meer dan 26 jaar ervaring in het kunstcircuit. Wij zijn als non-profit organisatie lid van De Zaak Nu.

Het bestuur van *ramfoundation* bestond in 2020 uit de volgende personen:

Diana Wind, voorzitter
Hans Walgenbach, secretaris
Karin Arink, penningmeester

Bezetting in 2020

Berry Koedam, directeur
Jetty Keuning, projectleider
Fred Kies, webbeheer en rfPub
Iris Cornelis, ontvangsten toelichting

In 2020 waren de schrijvers voor het blog rfPub

Linda Selena Boos
Piet de Jonge
Judith Kuipéri
Eva Michiels
Walter van Teeffelen
Cheyenne Wheren

Het programma van *ramfoundation* wordt ontwikkeld door Berry Koedam.

Als directeur van de *ramfoundation* heeft zij naast de artistieke leiding ook de zakelijke leiding.

In 2020 zijn de werkprocessen van de organisatie ondersteund door Jetty Keuning.

Een groep vaste en incidentele vrijwilligers is behulpzaam bij de inhoudelijke gesprekken en zij voeren werkzaamheden uit op het gebied van social media. De medewerkers zijn vrijwilligers en/of

freelancers met zogenaamde 'nul urencontracten'.

Informele adviezen ontvangen wij uit het brede netwerk van kunstenaars, docenten WDKA, historici en door de r'ambassadeurs.

Het jaarverslag van 2020 en de jaarrekening 2020 zijn door het bestuur goedgekeurd. Het bestuur wordt door de directeur van de *ramfoundation* adequaat op de hoogte gehouden. De boekhouding wordt door een externe partij uitgevoerd.

8 Financiën

De *ramfoundation* vroeg en ontving in 2020 geen subsidie.

Wel ontvingen we enige financiële bijdragen van enkele vrienden en sponsors.

Zie <https://ramfoundation.nl/sponsor.php> voor een overzicht van begunstigers in het verleden (1994-2020)

De *ramfoundation* toont ter informatie kunstwerken op de site. Er wordt werk getoond van kunstenaars die bij ons exposeerden en (nog) niet vertegenwoordigd zijn door een galerie. De kunstenaars kunnen hun werk hier 24/7 presenteren. In de toekomst gaan we dit in overleg uitbreiden en zichtbaarder maken. We hebben de web-site verbeterd en passen die regelmatig aan om het ondernemerschap van de kunstenaars te stimuleren en de zichtbaarheid van hun werk te vergroten.

Tot slot

Vragen waar we ons in de nabije toekomst op zullen richten:

- Heeft meer individuele benadering in kleine setting toekomst?
- Kunnen we vertraging en concentratie stimuleren bij het publiek door een belevenis via verhalende structuren te creëren met een eigen tempo en duur?
- Wat kan onze participerende rol zijn om beeldend kunstenaars in hun ontwikkeling te steunen? Kan dat door verbetering en uitbreiding van de web-site en door onderzoek te doen naar mogelijkheden ten aanzien van nieuwe media.
- Zoals bekend is de culturele sector economisch zeer belangrijk met een toegevoegde waarde in Nederland van 25,5 miljard euro bruto nationaal product, dat is 3,5 %, iets minder dan de bouwnijverheid en 2x zo groot als de landbouw.
- Het zou de sleutel kunnen zijn tot herstel van de economie. De sector biedt in Europa werkgelegenheid aan gemiddeld 6% van de beroepsbevolking.
(citaat marktanalyse Europese commissie).

In 2021 zal voor ons de uitdaging vooral zijn om het blog 'rfPub' te verruimen en meer publiek hiervoor te enthousiasmeren. Verder zullen we focussen op aanpassingen en zien we ernaar uit hoe te reflecteren op wat zich zal aandienen aan nieuwe perspectieven.